

**PAKIET DODATKOWYCH MATERIAŁÓW
DLA KADRY KIEROWNICZEJ SZKÓŁ/PRZEDSZKOLI W ZAKRESIE
KSZTAŁTOWANIA
KOMPETENCJI KLUCZOWYCH UCZNIÓW
CZĘŚĆ I**

Materiały zostały opracowane na potrzeby projektu „**Szkoła kompetencji – województwo śląskie**” realizowanego przez Uniwersytet Jagielloński w partnerstwie z OŚWIATA i BIZNES Sp. z o.o., którego celem jest podniesie kompetencji kadry kierowniczej szkół i przedszkoli w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych uczniów w województwie śląskim.

Celem opracowania jest podsumowanie i interpretacja najważniejszych przepisów prawnych dotyczących kształcenia kompetencji kluczowych oraz prezentacja przykładów dobrych praktyk.

Pierwsza część pakietu zawiera podstawowe zapisy prawa dotyczące wspomaganie; zadania dyrektora/dyrektorki szkoły lub placówki oraz zmian w finansowaniu doskonalenia nauczycieli.

Prezentowane treści wynikają z potrzeb szkoleniowych uczestników Projektu oraz stanowią dodatkowy element ramowego programu szkoleniowo-doradczego opracowanego w ramach projektu „Szkoła kompetencji – woj. śląskie”.

Materiały przygotowała: Joanna Kotlarz, Uniwersytet Jagielloński

Kraków, 2019

Spis treści

WSTĘP	2
WSPOMAGANIE	2
ZADANIA DYREKTORA/DYREKTORKI W ZAKRESIE WSPOMAGANIA	3
FINANSOWANIE DOSKONAŁENIA ZAWODOWEGO NAUCZYCIELI	4
BIBLIOGRAFIA	4

WSTĘP

Kształcenie kompetencji kluczowych u uczniów to jest z najważniejszych wyzwań współczesnej szkoły. Wszelkie wysiłki edukacyjne związane z uczeniem się skoncentrowane są bezpośrednio na uczniach, jednak wybitni dyrektorzy i dyrektorki wiedzą, że ich rolą jest nie tylko nauczanie uczniów ale również nauczanie nauczycieli. Tylko dzięki najlepszym nauczycielom uczniowie będą szansę na osiągnięcie sukcesu edukacyjnego. Jednym ze sposobów realizacji zadań szkoły i sprostaniu wyzwaniom jest doskonalenie pracy nauczycieli (Whitaker, Zdral, 2017)

WSPOMAGANIE

W polskim systemie oświaty filarem doskonalenia nauczycieli stało się wspomaganie szkół i przedszkoli, które oznacza działanie prowadzone zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z zapisami prawa (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego – Dz.U. 2017 poz. 1658) wspomaganie jest działaniem długofalowym, które polega na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań, mających na celu poprawę jakości pracy szkoły lub placówki w zakresie wskazanym szkołą lub placówką, wynikającym z potrzeb szkoły lub placówki, obejmujące następujące 4 etapy:

1. diagnozowanie potrzeb szkoły lub placówki,
2. ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia potrzeb szkoły lub placówki,
3. zaplanowanie form wspomagania i ich realizację,
4. wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomagania.

Instytucjami, które z mocy prawa powinny udzielać szkole wsparcia są trzy podmioty:

1. ośrodki doskonalenia nauczycieli,
2. poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
3. biblioteki pedagogiczne, które działają w oparciu o stosowne regulacje prawne.

Nowy model wspomagania, sankcjonuje obecny stan prawny zawarty w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego, na stałe włączając do form nadzoru pedagogicznego. Wskazuje to § 5., iż formami nadzoru pedagogicznego są:

1. ewaluacja;
2. kontrola;
3. **wspomaganie;**
4. monitorowanie.

Według rozporządzenia, wspomaganie to działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny lub dyrektora szkoły lub placówki, mające na celu inspirowanie i intensyfikowanie w szkole lub placówce procesów służących poprawie i doskonaleniu ich pracy, ukierunkowane na rozwój uczniów i wychowanków. (Dz.U. z 2019 r., n.d.-a)

ZADANIA DYREKTORA/DYREKTORKI W ZAKRESIE WSPOMAGANIA

Zapisy prawa jednoznacznie określają rolę dyrektorów szkół lub placówek w zakresie prowadzenia wspomagania:

§ 22. 1. Dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- 1) przeprowadza ewaluację wewnętrzną i wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia jakości pracy szkoły lub placówki;
- 2) kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 3) wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
 - a) diagnozę pracy szkoły lub placówki,
 - b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
 - c) prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i porad;
- 4) monitoruje pracę szkoły lub placówki (Dz.U. z 2019 r., n.d.-a)

W praktyce oznacza to, iż dyrektor/dyrektorka szkoły/placówki oświatowej odpowiada za wspomaganie, jednak nie powinni przeprowadzać go samodzielnie. Dyrektorzy powinni korzystać z pomocy tzw. trenerów wspomagania, czyli osób przygotowanych do realizacji 4 etapów procesu wspomagania.

Należy dodać, iż wskazane zapisy korelują z zapisami Ustawy Prawo oświatowe art. 55 ust. 1 pkt 4 ("Prawo Oświatowe Dz.U. z 2017 poz.59," n.d.), którą wskazują, iż nadzór pedagogiczny polega na inspirowaniu nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie

kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.

W praktyce oznacza to, że nie prowadzi się już formalnej procedury innowacji w procesie nauczania. Innowacyjność ma być elementem integralnie włączonym do procesu edukacyjnego w szkole lub placówce. Innowacyjność ma być cechą programu nauczania.

FINANSOWANIE DOSKONALENIA ZAWODOWEGO NAUCZYCIELI

W ostatnim czasie zaszło kilka zmian w zakresie finansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli:

§ 2. 1. Ze środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 1 ustawy, dofinansowuje się:

- 1) koszty udziału nauczycieli w seminariach, konferencjach, wykładach, warsztatach, szkoleniach, studiach podyplomowych oraz innych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych odpowiednio przez placówki doskonalenia nauczycieli, uczelnie oraz inne podmioty, których zadania statutowe obejmują doskonalenie zawodowe nauczycieli;
- 2) koszty udziału nauczycieli w formach kształcenia nauczycieli prowadzonych przez uczelnie i placówki doskonalenia nauczycieli;
- 3) wspomaganie szkół i placówek oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, prowadzone przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno -pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne i biblioteki pedagogiczne.(Dz.U. z 2019 r., n.d.-b)

Główna zmiana finansowania dotyczy środków przeznaczonych na doskonalenie zawodowe, z których dofinansowuje się i wspiera doskonalenie i kształcenie nauczycieli oraz rozwój szkół i placówek oświatowych. Zmiana dotyczy dofinansowania do wspomagania rozumianego, jako proces przeprowadzenia diagnozy, opracowania planu, w tym zaplanowania szkoleń i wdrożenia zmiany. Ustawodawca określa, że dofinansowuje indywidualne doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli oraz wspomaganie szkół i placówek. Rozporządzenie z 2002 r. przewidywało finansowanie szkoleń rad pedagogicznych.

BIBLIOGRAFIA

Dz.U. z 2019 r., poz. 136. (n.d.-a). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli (Dz.U. z 2019 r., poz.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

136) - Portal Oświatowy. Retrieved March 20, 2019, from
[https://www.portaloswiatowy.pl/nadzor-pedagogiczny/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-25-sierpnia-2017-r.-w-sprawie-nadzoru-pedagogicznego-dz.u.-z-2017-r.-poz.-1658-](https://www.portaloswiatowy.pl/nadzor-pedagogiczny/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-25-sierpnia-2017-r.-w-sprawie-nadzoru-pedagogicznego-dz.u.-z-2017-r.-poz.-1658-14576.html?cid=K000BR&gclid=CjwKCAjwycfkBRAFEiwAnLX5Ibgm1Yzd049FJ5bwjTlZ-sI)

[14576.html?cid=K000BR&gclid=CjwKCAjwycfkBRAFEiwAnLX5Ibgm1Yzd049FJ5bwjTlZ-sI](https://www.portaloswiatowy.pl/nadzor-pedagogiczny/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-25-sierpnia-2017-r.-w-sprawie-nadzoru-pedagogicznego-dz.u.-z-2017-r.-poz.-1658-14576.html?cid=K000BR&gclid=CjwKCAjwycfkBRAFEiwAnLX5Ibgm1Yzd049FJ5bwjTlZ-sI)

Dz.U. z 2019 r., poz. 136. (n.d.-b). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli (Dz.U. z 2019 r., poz. 136) - Portal Oświatowy. Retrieved March 20, 2019, from
<https://www.portaloswiatowy.pl/wynagrodzenie-nauczycieli/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-18-stycznia-2019-r.-w-sprawie-dofinansowania-doskonalenia-zawodowego-nauczycieli-dz.u.-z-2019-r.-poz.-136-16429.html>

Prawo Oświatowe Dz.U. z 2017 poz.59. (n.d.). Retrieved April 14, 2019, from
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000059/U/D20170059Lj.pdf>

Whitaker, T. (1959-), Zdrał, Z., & Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna. (2017). *Co znakomici dyrektorzy robią inaczej, niż cała reszta? : 15 rzeczy, które liczą się najbardziej*. Fraszka Edukacyjna. Retrieved from https://czytam.pl/k,ks_173278,Co-znakomici-dyrektorzy-robia-inaczej-niz-cala-reszta-Whitaker-Todd.html